

DTH

MAGAZINE FOR DIVERSE PEOPLE

Colleague

Interview

คุยกับเจ้าหน้าที่สภาคณพิการ
ทุกประเภทแห่งประเทศไทย

#14

จัดทำโดย
ที่ปรึกษา

สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
มณฑิยา บุญตัน
สุชาติ โอวาทวรรณสกุล
ศุภชีพ ดิษเทศ
ชูศักดิ์ จันทยานนท์
นุชจารี คล้ายสุวรรณ
วิฑูต บุนนาค
เอกกมล แพทยานันท์
อัญชลี แก้วฝ้ายนอก
วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์
ชูวิธ ฤกษ์ศิริสุข

ประสานงาน

รัตน์ กิจธรรม
เบญจมาศ พัฒนโชติ
ศิริรัช ไชยรัตน์
คุณภัทร ศรีเวียงธวัช

บรรณาธิการ

นลัทพร ไกรฤกษ์

กองบรรณาธิการ

คชรักษ์ แก้วสุราช
พิชญา เตรระจิตร

ถ่ายภาพ

คชรักษ์ แก้วสุราช

ออกแบบรูปเล่ม

กิตติยา อรอินทร์

พิสูจน์อักษร

พัชรี พาบัว

DTH - Disabilities Thailand

สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย

อาคารศูนย์พัฒนาและฝึกอบรมคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก

255 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

โทร 02-3544260, เว็บไซต์ www.dth.or.th

@disabilitiesth

ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก

กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ติดตามข่าวสารเพิ่มเติมได้ที่ <https://thisable.me>

รู้จักสภาคนพิการ ทุกประเภทแห่ง ประเทศไทย

สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2526 โดยแกนนำ
คนพิการหลายท่านซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากการ
เข้าร่วมประชุมสมัชชาคนพิการที่ชื่อว่า “คนพิการ
สากล” (Disabled People International)
ณ ประเทศสิงคโปร์ ในปี 2524

สภาคนพิการฯ ตั้งขึ้นเพราะตระหนักในสภาพความเป็นจริงว่า คนพิการในประเทศไทยถูกละเลย
ทอดทิ้งจากรัฐและสังคมมาเป็นเวลานาน ทั้งที่คนพิการควรมีสติธิ มีส่วนร่วมในสังคมอย่างเต็มที่และ
เสมอภาคเช่นบุคคลอื่น ดังนั้นสภาคนพิการฯ จึงทำหน้าที่เป็นผู้แทน เป็นปากเสียงให้กับคนพิการทั้งหมด
เพื่อรณรงค์เรียกร้องให้มีกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่ให้ประโยชน์ต่อคนพิการทุกประเภท

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

วิสัยทัศน์ของสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยคือ ความเข้มแข็ง มีธรรมาภิบาล
เป็นกลไกหลักร่วมกับองค์กรคนพิการแต่ละประเภทในการขับเคลื่อนนโยบายด้านคนพิการและเป็น
หุ้นส่วนสำคัญในการพัฒนาที่ยั่งยืน ผ่านพันธกิจทั้ง 3 ข้อดังนี้

- 1 เสริมสร้างความเข้มแข็ง ความเป็นปึกแผ่นและการมีธรรมาภิบาลของสภาคนพิการ
ทุกประเภทแห่งประเทศไทยและสภาคนพิการทุกประเภทประจำจังหวัด
- 2 ขับเคลื่อนและติดตามการบังคับใช้กฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน ตลอดจน
พันธกรณีระหว่างประเทศ เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมทั้ง
ผลักดันให้มีการผนวกรวมประเด็นคนพิการเข้าสู่การพัฒนากระแสหลัก
- 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
และสภาคนพิการทุกประเภทประจำจังหวัด ในฐานะเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐ ภาคเอกชน
และภาคส่วนอื่น เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ในปัจจุบัน สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยมีเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 12 คน ซึ่งทำ
หน้าที่ครอบคลุมการทำงานทั้งหมดของสภาคนพิการฯ ในนิตยสาร DTH14 เล่มนี้ จะพาไปรู้จัก
เจ้าหน้าที่ที่มีบทบาทสำคัญในการทำงาน

01

ผู้อำนวยการฝ่ายสำนักงาน และที่ปรึกษาอาวุโส

 ชัยพร ภูมารัตน์

ฝ่ายสำนักงานทำอะไร

ชัยพร: ก่อนหน้านี้ผมเป็นอุปนายกและประธานฝ่ายกฎหมายและสิ่งอำนวยความสะดวก สมาคม

คนพิการแห่งประเทศไทย กระทั่งปี 2554 มีการเปิดสอบเจ้าหน้าที่ ก็ได้งานในตำแหน่งผู้อำนวยการสภาคนพิการ หลังจากนั้นจึงค่อยๆ ขยับขึ้นเป็นผู้บริหารและที่ปรึกษาอาวุโสของสมาคมสภาคนพิการ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนพูดเรื่องความพิการ ดูแลทุกกลุ่มงานในสภาคนพิการฯ และประสานงานกับหน่วยงานราชการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก การอบรมต่างๆ เช่น การฝึกอบรมบริการผู้ช่วยคนพิการ(PA: Personal Assistant) นอกจากนี้ยังเป็นกรรมการและอนุกรรมการในหลายกระทรวง เช่น กองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน กรมการขนส่งทางบกและกระทรวงคมนาคม เป็นต้น

งานที่สภาคนพิการฯ นั้นเหนือความคาดหมายตลอดเวลา บางทีคนพิการทำงานทำในกรุงเทพฯ ไม่ได้ก็ติดต่อสภาคนพิการฯ เราก็ติดต่อกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ศูนย์ประชานิคม เพื่อขอเงิน 2,000 บาท ส่งคนพิการกลับบ้านและติดต่อกรมขนส่งทางบกเพื่อขอตัวรถฟรีหรือครึ่งหนึ่ง เมื่อถึงภูมิลำเนา ก็ประสานเรื่องฝึกอาชีพ เป็นต้น การประสานส่งต่อให้สุดท้ายทำให้สภาคนพิการฯ มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ความท้าทายของการทำงาน

งานด้านเครือข่ายเป็นความท้าทายอย่างมาก เป็นงานที่คนอื่นทำแทนผมไม่ได้ เครือข่ายมีประโยชน์อย่างมากในการติดต่อประสานงาน เช่น เมื่อต้องยื่นหนังสือให้รัฐมนตรีการคลังแล้วขาดการประสาน ผมรู้จักปลัดกระทรวงการคลังเพราะมาจากจังหวัดเดียวกัน จึงสามารถติดต่อให้เขามารับเรื่องได้โดยตรง

นอกจากความท้าทายด้านเครือข่ายแล้ว พื้นฐานความเข้าใจเรื่องคนพิการก็สำคัญ เจ้าหน้าที่บางคนไม่มีพื้นฐานด้านคนพิการ จึงไม่มีความเข้าใจเรื่องอุปสรรคด้านการเคลื่อนไหวหรือการสื่อสารและไม่สามารถเชื่อมประสานกับหน่วยงานอื่นได้ดี ผมจึงเป็นตัวเชื่อมประสานจนกระทั่งงานสำเร็จลุล่วง

สิ่งที่อยากเห็น

ผมอยากให้สมาคมคนพิการแต่ละประเภทร่วมมือร่วมใจกันทำงานขับเคลื่อน เพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากกฎหมายได้และอยากให้เห็นองค์กรคนพิการพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อขับเคลื่อนให้องค์กรมีประสิทธิภาพ

ตลอดระยะเวลาการทำงานเกือบ 11 ปี ผมภาคภูมิใจในหน้าที่ผู้อำนวยการสภาคนพิการฯ เพราะได้ช่วยเหลือคน ได้รู้จักเครือข่าย ได้ทำงานบูรณาการร่วมกับราชการอย่างประณีประนอม สิ่งไหนไม่ถูกต้องหรือต้องปรับปรุงก็สะท้อนกัน การได้รับรางวัลพระราชทานแสดงให้เห็นว่า สังคมยอมรับและเห็นคุณค่าในตัวเรา สิ่งเหล่านี้ทำให้ผมภูมิใจในตัวเองมาก

02

ผู้อำนวยการฝ่าย ต่างประเทศและขับเคลื่อน นโยบายสาธารณะ

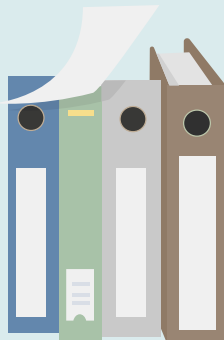

จุดเริ่มต้น

รัตนะ: ผมเริ่มทำงานที่นี่เมื่อ 7 ปีที่แล้ว ก่อนหน้านั้นผมทำงานเป็นผู้ช่วยของอาจารย์มณฑิเตอร์ บุญตันในวุฒิสภา ซึ่งทำให้ได้เรียนรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) ได้ ศึกษาว่าไทยพร้อมแค่ไหน จะส่งเสริมให้พระราชบัญญัติต่างๆ เป็นจริงได้อย่างไร กระทั่งปี 2557 เกิดรัฐประหาร ก็ต้องออกจากงาน เมื่อเห็นสภาคนพิการฯ เปิดรับผอ.ฝ่ายต่างประเทศ ผมจึงเข้ามาสมัคร

งานหลักของผมมีสองส่วนคือ งานต่างประเทศ และนโยบายสาธารณะ ส่วนแรกได้แก่ งานต่างประเทศได้แก่ การขับเคลื่อน ติดตาม ผลักดันกฎหมายนโยบายต่างประเทศ เป็นการเฉพาะ เช่น พันธกรณีต่างๆ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ซึ่งถือเป็นคัมภีร์ด้านคนพิการและกำหนดทิศทางตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย การศึกษา การทำงาน สุขภาพ และการจัดการภัยพิบัติ ในช่วงแรกที่เข้ามาทำงาน เป็นเวลาที่ประเทศไทยต้องไปรายงานผลการทำงานตาม CRPD แก่กรรมการ UN ผมจึงได้มีโอกาสลงพื้นที่ ศึกษา เอกสาร พัฒนาข้อเสนอ และเป็นคณะทำงานจากไทย ไปเจเนวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เพื่อนำเสนอรายงาน คู่ขนานสะท้อนการทำงานของภาครัฐและติดตามสถานการณ์คนพิการทั่วโลก

งานส่วนที่สองได้แก่ งานขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ เช่น ติดตามนโยบายกระแสหลัก และนโยบายด้านคนพิการ พัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ไปจนถึงทำงานร่วมกับฝ่ายกฎหมาย โดยมีเป้าหมายที่จะเป็นหุ้นส่วนกับสังคมกระแสหลักและขจัด การเลือกปฏิบัติ ผ่านสามหลักก็คือ นโยบาย กฎหมายและงบประมาณ

คนทำงานที่ไม่ได้มีความพิการ

พอทำงานเรื่องคนพิการเราต้องเป็นฝ่ายสนับสนุนที่ดี เราไม่มีทางเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้งเท่าคนพิการ เราจึงพูดแทนเขาไม่ได้ การพูดของคนพิการที่เป็นเจ้าของปัญหานั้นมีน้ำหนักและน่าเชื่อถือ ในขณะที่คนไม่พิการสามารถเป็นผู้สนับสนุนที่ดีได้ หลักการสากลก็ระบุว่า เป็นเรื่องสำคัญมากที่องค์กรจะต้องเป็นของคนพิการ ไม่ใช่เพียงเพื่อคนพิการ จึงจะถูกละเลยว่าเป็นปากเป็นเสียงของคนพิการ ผมจึงต้องพยายามให้หนักกว่าและไล่ตามความรู้ให้ทัน โชคดีที่เคยได้ทำงานกับอาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์และอาจารย์มณฑิเตอร์ บุญตัน เพราะทั้งสองท่านทำงานหนักและหาความรู้ตลอดเวลา

การทำงานมีความท้าทายเพราะองค์กรเราเล็กแต่เป้าหมายกว้างมาก ประเด็นคนพิการเป็นประเด็นตัดขวาง เกี่ยวข้องกับทุกกระทรวง มีหน่วยงานเยอะมากที่ต้องไล่ให้ทัน มีความหลากหลายของมิติการทำงานและเกี่ยวข้องกับทุกประเภทความพิการ

ความคาดหวัง

ความคาดหวังตามหน้าที่งานของผมก็คือ การเป็นรากหญ้าสู่สากล เราอาจจะไม่ได้ทำทุกเรื่องแต่ต้องจับกระแสสากลว่าเทรนด์กฎหมายเป็นอย่างไร นอกจากเข้าใจบริบทต่างประเทศแล้ว จะต้องเอามาปรับใช้กับบริบทของไทย ต้องพยายามแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลจากต่างประเทศไปสู่หลายฝ่าย เช่น เจ้าหน้าที่ กรรมการ และสร้างภาคีเครือข่ายที่สามารถเป็นหุ้นส่วน นอกจากนี้จะต้องมีการบูรณาการทำงาน เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น มีผู้นำที่ทุกคนยอมรับและเป็นคนพิการ

การทำงานที่นี้ทำให้ผมได้เรียนรู้รูปแบบการทำงานที่หลากหลาย จากทั้งตัวประธานที่ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนเข้ามา และกรรมการหลายชุดที่มีรูปแบบการทำงานแตกต่างกัน ซึ่งถือเป็นโอกาสที่ดีมากในชีวิตการทำงาน

03

หัวหน้าฝ่ายประสานงานส่วนกลางและเลขานุการสภาคนพิการฯ

 ศิริรัช ไชยรัตน์

หัวหน้าฝ่ายประสานงานส่วนกลางทำอะไร

ศิริรัช: หัวหน้าฝ่ายประสานงานส่วนกลางทำหน้าที่ประสานกับคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย งานเราต้องคุยกับคนค่อนข้างเยอะ เช่นเดียวกับงานเลขานุการสภาฯ ก็ต้องมีการพูดคุยประสานงาน ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสัมภาษณ์ เป็นวิทยากรให้ความรู้ หรือเมื่อประธานต้องเข้าประชุมในงานต่างๆ

ปัจจุบันเราทำงานที่นี่มา 9 ปี ช่วงแรกทำงานไม่ค่อยคล่อง แต่ปัจจุบันมั่นใจว่าสามารถพูดคุยกับหน่วยงานต่างๆ ได้โดยไม่ติดขัด ก่อนหน้านี้เราเป็นครูสอนเด็กอนุบาลและไม่เคยเจอคนพิการจำนวนมากขนาดนี้ พอทำงานที่ต้องเจอกับความพิการหลากหลายจึงได้รู้จักและเข้าใจคนพิการมากขึ้น โดยเฉพาะช่วงที่มีการประชุมสมัชชาคนพิการที่ทำให้ได้เจอคนพิการเยอะมาก

การทำงานประสานงานมีความท้าทายอย่างไร

งานประสานสอนให้รู้จักความยืดหยุ่นในการพูดคุย การใช้คำพูด การประเมิณอารมณ์ของคู่สนทนาว่าเป็นแบบไหนและต้องอธิบายแบบใด จะอธิบายเรื่องยากให้ง่ายได้อย่างไรหากแต่ละคนมีความเข้าใจไม่เท่ากัน

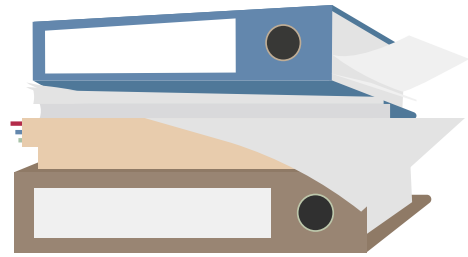
ช่วงแรกๆ เป็นช่วงที่การทำงานท้าทายมาก โดยเฉพาะงานที่เราไม่เคยทำมาก่อน เช่น การพิมพ์ประสานงานกับคนหูหนวกผ่านช่องทางออนไลน์ บางคำหรือประโยคสนทนาที่รวบรัดเกินไปทำให้คนหูหนวกไม่เข้าใจ เราต้องปรับการใช้คำและพยายามอธิบายให้มากขึ้นเพื่อให้คนหูหนวกรู้ว่ากำลังพยายามสื่อสารอะไร อีกส่วนคือความท้าทายเรื่องเครือข่ายความหลากหลายของคนทำให้ต้องเลือกใช้คำหรือปรับบทสนทนาให้เหมาะสมและต้องเป็นกาวใจคอยประสานเมื่อเกิดความขัดแย้งภายในด้วย

สิ่งที่เราภูมิใจในการทำงานก็คือ ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการประสานงานซึ่งช่วยขับเคลื่อนงานด้านคนพิการ ในอนาคตเราคาดหวังว่าจะสามารถประสานงานหน่วยงานรัฐได้รวดเร็วขึ้นเพื่อให้งานคนพิการขับเคลื่อนได้อย่างรวดเร็ว

04

เจ้าหน้าที่ธุรการ

 สวรรค์ยา ปุณินานนท์

มาทำงานที่สภาคณพิการฯ ได้อย่างไร

สวรรค์ยา: ทำงานที่นี่ตั้งแต่ปี 53 ตอนนี่ก็ 10 ปีแล้ว ในตำแหน่งธุรการ หน้าที่คือทำหนังสือเข้า หนังสือออก และใส่หนังสือไฟล์ .PDF ในเซิร์ฟเวอร์ ตอนอยู่ที่นี่ได้เรียนรู้หลายเรื่อง เช่น รู้ว่าคนหูหนวกต้องใช้ล่าม

งานที่นี่ไม่ยาก ไม่ต้องมีใครสอนก็ทำได้ สำหรับเราการใช้โปรแกรม Microsoft Excel นั้นยากที่สุดต่างจากการใช้ Microsoft Word ที่ง่าย เหมือนกับการพิมพ์งานทั่วไปที่ได้เรียนจากสาขาบรรณารักษะ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ในระดับปริญญาตรี

การทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการเป็นอย่างไรบ้าง

ทุกวันนี้เรามาทำงานเองโดยการนั่งรถตู้และต่อรถเมล์ พอเดินทางมาบ่อยๆ ก็ชินและไม่ต้องมีคนมาเป็นเพื่อน ทำงานที่นี่นั้นสนุก การประชุมทำให้ได้เจอคนอื่นบ่อยๆ แลผมยังเลี้ยงข้าวด้วย เราเองชอบกินทุกอย่าง ยกเว้นอาหารอิสลามที่ไม่ค่อยถูกปาก

การได้ทำงานที่นี่ถือว่าประสบความสำเร็จแล้ว และคิดว่าเราทำงานได้ดี เรามีเพื่อนสนิทหลายคน แต่ละคนก็ช่วยเหลือกันและกัน บางครั้งก็โดนดุเพราะทำงานไม่ทัน โดยเฉพาะงานที่เป็น Microsoft Excel

นอกเหนือจากเวลางานเราก็ขายของออนไลน์และเอาของในโกดังที่บ้าน ทั้งผ้าห่ม กระตักน้ำร้อน หม้อหุงข้าวและตุ๊กตาต่างๆ รวมทั้งเสื้อผ้าที่ไม่ใส่แล้วไปทำบุญ นอกจากนี้เรายังชอบถ่ายรูปรุ่นเพื่อลงอินสตาแกรม ที่มียอดติดตาม 6,392 คน และเล่น Tiktok ซึ่งมียอดติดตาม 610 คน

การเป็นบุคคลออกกิสติกมีผลกระทบต่อการทำงานไหม

เรารู้ว่าเป็นออทิสติกตอนอายุ 3 ขวบ พอคนรู้ว่า เป็นออทิสติกบางทีก็ไม่เชื่อถือ อย่างตอนเรียนถึงแม้จะเรียนพร้อมเพื่อน แต่ก็เรียนได้ช้ากว่าและต้องเรียนพิเศษเยอะ วิชาที่ยากคือคณิตศาสตร์และศิลปะ วิชาที่ชอบคือสังคมโดยเฉพาะวัฒนธรรมของแต่ละจังหวัด เราจึงชอบอ่านหนังสือแนวท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และอยากทำงานเก็บเงินเพื่อไปเที่ยวที่สหรัฐอเมริกาสักครั้ง

05

ผู้อำนวยการฝ่ายภูมิภาค และท้องถิ่น

จรรยา บัวศรี

เริ่มทำงานที่ สภาคนพิการฯ ได้อย่างไร

จรรยา : ก่อนหน้านี้เราทำงานในเครือข่ายภาคประชาชนพื้นที่สงขลา ซึ่งได้รับงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และได้มีโอกาสเจอกลุ่มคนพิการในเวทีสัมมนา นำโดย พันโทต่อพงษ์ กุลครรชิต ในฐานะตัวแทนองค์กรคนพิการ พอเห็นคนพิการเป็นแกนนำออกมาใช้ชีวิตเพื่อขับเคลื่อนงานด้านคนพิการก็แปลกใจเพราะที่ผ่านมาเราไม่เคยเห็นคนพิการออกมาใช้ชีวิตสังคมข้างนอก ส่วนใหญ่อยู่กันแต่ในบ้านหรือไปสถานีนอนามัยเท่านั้น ประกอบกับตอนเรียนปริญญาโท สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เราเคยรู้ว่ากฎหมายคนพิการ ก้าวหน้าที่สุดแต่ก็ไม่เข้าใจว่าก้าวหน้าอย่างไร

พอเห็นประกาศรับสมัครงานของสภาคนพิการฯ ซึ่งเป็นองค์กรของคนพิการเพื่อขับเคลื่อนงานคนพิการ เราจึงสมัครเพราะมองว่าที่นี่แตกต่างจากองค์กรอื่นที่ดำเนินการโดยนักพัฒนาไม่ใช่เจ้าของปัญหา โดยหลักการทำงานต้องคำนึงถึง “สิทธิ” ไม่ใช่ “สงเคราะห์” เราจึงอยากเข้ามาเป็นฟันเฟืองเล็กๆ ที่ช่วยขับเคลื่อนงาน

จากการทำงานที่ผ่านมา คิดว่าจะไรที่ประสบความสำเร็จบ้าง

หนึ่ง ขับเคลื่อนให้เกิดการจัดตั้งสภาคนพิการทุกประเภทประจำจังหวัด จากเดิมที่มีแค่ 50 จังหวัด ก็เพิ่มขึ้นเป็น 75 จังหวัด จำนวนที่เพิ่มขึ้นนี้แสดงให้เห็นว่าองค์กรคนพิการแต่ละประเภทมีการรวมตัวเข้มแข็งมากขึ้น จากเดิมที่ต่างคนต่างทำงาน ก็มีการขับเคลื่อนงานร่วมกัน

สอง สะท้อนปัญหาและนำเสนอให้กับฝ่ายกฎหมาย เพื่อปรับปรุงร่างระเบียบสภาคนพิการทุกประเภทประจำจังหวัด

“

มองว่าที่นี่แตกต่างจากองค์กรอื่นที่ดำเนินการโดยนักพัฒนาไม่ใช่เจ้าของปัญหา โดยหลักการทำงานต้องคำนึงถึง “สิทธิ” ไม่ใช่ “สงเคราะห์” เราจึงอยากเข้ามาเป็นฟันเฟืองเล็กๆ ที่ช่วยขับเคลื่อนงาน

”

สาม ผลักดันนโยบายด้านการแพทย์ผ่านการขับเคลื่อนศูนย์บริการคนพิการทั่วไปให้เป็นหน่วยร่วมให้บริการ โดยอิงตามคู่มือประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องของบริการฟื้นฟู พ.ศ.2552 นอกจากนี้ยังผลักดันให้ศูนย์บริการคนพิการทั่วไปสามารถเบิกค่าใช้จ่ายกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้ ซึ่งจะทำให้คนพิการเข้าถึงบริการฟื้นฟูได้มากขึ้น

สี่ ตอบคำถามจากองค์กรคนพิการในต่างจังหวัด หรือช่วยเหลือในปัญหาต่างๆ

การทำงานที่นี่ทำให้ภาพของคนพิการเปลี่ยนไป

ก่อนทำงานที่นี่ คนพิการในจินตนาการจะต้องเห็นประจักษ์ เช่น นั่งวีลแชร์หรือขาขาด แต่พอมาทำงานที่นี่ได้รู้จักคนพิการที่ไม่เห็นประจักษ์ เช่น ถ้าเป็นออทิสติกเขาไม่เข้าใจว่าเราพูดเล่นหรือจริง เวลาเล่นมุกก็ไม่ซ้ำเราก็เข้าใจพวกเขามากขึ้น รู้ว่าเวลาทำงานจะต้องบอกให้ละเอียด นอกจากนี้เรายังได้เรียนรู้วิธีการช่วยเหลือคนตาบอดและคนหูหนวกในการประชุม มีความรู้เรื่องล่ามภาษามือ

สิ่งที่เราประทับใจในการทำงานที่นี่คือ ความมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วงหลังสภาคนพิการแบ่งออกเป็นหลายฝ่าย ทำให้เจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบในฝ่ายที่ตัวเองสังกัดอยู่ แต่ว่าทุกคนก็มักถามว่า ‘มีอะไรให้ช่วยไหมคะ’ ทั้งที่ไม่ใช่ภาระงานของตัวเอง

เราคาดหวังว่า สภาคนพิการฯ จะขับเคลื่อนเชิงนโยบาย เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังอยากให้เจ้าหน้าที่ในสภาคนพิการฯ ได้รับการพัฒนาศักยภาพจากผู้เชี่ยวชาญโดยตรง ซึ่งจะช่วยบ่มเพาะให้ทุกคนมีศักยภาพในการทำงานมากขึ้น

06

ผู้ช่วยผู้ประสานงาน ส่วนภูมิภาค

 รศันันท์ เมฆฉาย

หน้าที่ของผู้ช่วย ผู้ประสานงานส่วนภูมิภาคคืออะไร

รศันันท์: เราดูแลงานส่วนภูมิภาคได้แก่ สภาคณพิการทุกประเภทประจำจังหวัด ซึ่งปัจจุบันมีประมาณ 76 จังหวัด รวมถึงเรื่องงบการเงิน การประชุมภายในและประสานงาน โดยการประชุมแต่ละครั้งจะประกอบด้วยทุกความพิการ ความพิการละ 3 คน และใช้งบประมาณที่ทางสมาคมสภาคนพิการฯ จัดสรรให้แต่ละจังหวัด สามารถบริหารจัดการได้ตามแบบฟอร์มการทำงาน หลังจากประชุมแล้วทุกจังหวัดต้องรายงานผลกลับมาเพื่อตรวจเช็คเอกสารให้ครบ ก่อนจะส่งต่อไปยังฝ่ายการเงินและกองทุนคนพิการตามลำดับ

งานอีกส่วนคือ เป็นเลขานุการฝ่ายของคณะอนุกรรมการ ได้แก่ ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาองค์กร ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและฝ่ายศิลปวัฒนธรรมและภาษา

อะไรคือความสำคัญของงานภูมิภาค

การสร้างคามเข้มแข็งขององค์กรคนพิการในระดับย่อยยังเป็นเรื่องยาก ทั้งที่พวกเขาเป็นส่วนสำคัญในการแก้ปัญหาหรือสะท้อนปัญหา อีกทั้งยังเป็นกลไกในการประสานงานและผลักดันนโยบายคนพิการด้วย

หลังจากทำงานมาได้ 2 ปีกว่า พบว่า ความท้าทายของการทำงานคือการประสานงานและการคุยกับคนมากหน้าหลายตาจากหลายสถานที่ เราต้องปรับตัวเยอะมาก บางทีก็ต้องอธิบายหรือสร้างความเข้าใจ ทั้งเรื่องการเขียนโครงการ งานเอกสารและการเร่งรัดให้

“การทำงานที่นี้เราได้เห็น
การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
ทั้งคอยให้คำปรึกษาและคำแนะนำ
ต่างๆ รวมทั้งช่วยประสานงาน
ให้เกิดความสำเร็จ
”

ทันตามเวลา เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้าในภายหลัง รู้จักคนพิการครั้งแรก

ก่อนจะทำงานที่สภาคณพิการฯ เราไม่เคยมีญาติหรือคนรู้จักเป็นคนพิการมาก่อน แต่พอได้ทำงานกับคนพิการแล้วก็ไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องแปลก เห็นแค่ความแตกต่างโดยเฉพาะเมื่อได้ร่วมงานกับคนที่มีความรู้ความสามารถอย่างคุณชัยพร ภูวรัตน์ ที่คอยสอนงานเรา หรือน้องบอยสุนทร สุขชา เพื่อนร่วมงานตาบอดที่ทำให้เราเรียนรู้อะไรหลายอย่าง เช่น ถ้าประสานงานกับคนตาบอดต้องส่งไฟล์ที่มีนามสกุล .Word เพื่อให้สามารถใช้โปรแกรมอ่านได้ หากมีความพิการทางด้านร่างกายก็ต้องนึกถึงเรื่องสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเข้าถึง จะจัดประชุมที่ก็ต้องรู้ว่ามีคนนั่งวีลแชร์กี่คนหรือมีห้องน้ำคนพิการไหม

สิ่งที่อยากผลักดัน

สิ่งที่อยากผลักดันให้เกิดขึ้น ก็คือความเข้มแข็งของสภาคณพิการจังหวัด ให้สามารถร่วมมือทำงานได้มากขึ้นและอยากเห็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทั้งหมดนี้จะนำไปสู่ปลายทางองค์กรคนพิการที่เข้มแข็งและผลักดันประเด็นของตัวเองได้ การทำงานที่นี้เราได้เห็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งคอยให้คำปรึกษาและคำแนะนำต่างๆ รวมทั้งช่วยประสานงานให้เกิดความสำเร็จ

07

หัวหน้าฝ่ายการเงิน

ณัฐวรรณ ลอยวานิช

ทำงานที่สภาคณพิการฯ เป็นอย่างไร

ณัฐวรรณ: หน้าที่ฝ่ายการเงินของสภาคณพิการฯ ถือได้ว่าท้าทายความสามารถของตัวเอง เพราะต้องทำงานด้วยความระมัดระวังไม่ให้เกิดความผิดพลาดและต้องปฏิบัติหน้าที่ให้อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ กติกาและระเบียบทางการเงินอย่างเคร่งครัด โดยยืนหยัด ยึดถือความถูกต้องโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา หลายครั้งการทำงานมาพร้อมแรงกดดันที่เรียกว่าความถูกต้อง แต่ไม่ถูกใจ แต่ทุกครั้งเราก็ต้องมองเสถียรภาพขององค์กรเป็นสำคัญ

ก่อนจะมาทำงานที่นี่ เคยสัมผัสกับคนพิการมาบ้างและมีความพิการหลายประเภทที่เจอเมื่อเข้ามาทำงานที่สภาคณพิการฯ ซึ่งถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรงช่วงแรกๆ เราไม่รู้ว่าจะต้องดูแลคนพิการแต่ละประเภทยังไง การเรียนรู้จึงเกิดขึ้นผ่านธรรมชาติ การคลุกคลี การปรับตัว และคอยสังเกต เช่น ที่สภาคณพิการฯ มีเพื่อนร่วมงานซึ่งเป็นคนพิการทางการมองเห็น เราจึงสังเกตว่า คนตาบอดมีประสาทสัมผัสที่ดี มีเทคนิคการจำ เช่น จำเสียงคนที่พูดคุยด้วยว่าเป็นใครหรือจดจำเสียงฝีเท้า เป็นต้น

งานฝ่ายการเงินท้าทายอย่างไร

งานฝ่ายการเงินนั้นท้าทายตลอดเวลา แต่ก็ไม่ได้ยากเกินไปและโดยส่วนตัวเราเชื่อว่าไม่มีอะไรยากเกินความสามารถมนุษย์ ถ้าพยายามและตั้งใจก็ทำได้ทุกอย่าง งานเกี่ยวกับเงินมีขั้นตอน มีแบบแผนในการทำงานเพราะเกี่ยวข้องกับตัวเลข สถิติ การวิเคราะห์หรือการคาดการณ์ ซึ่งถือเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ต้องยึดหลักเกณฑ์ กฎและระเบียบอย่างเคร่งครัดบนพื้นฐานของความความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน ละเอียดและรอบคอบ เราจึงต้องกดดันตัวเองเสมอผ่านเป้าหมายและบอกตัวเองว่าต้องมีความชัดเจนในการทำงานให้สำเร็จ โดยเฉพาะช่วงเวลาปิดงบประมาณแต่ละปีที่ต้องทำงานแข่งกับเวลา งานนอกเหนือจากนั้นก็จะมีโหม่งไลน์ที่ชัดเจน

“

ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ กติกาและระเบียบทางการเงินอย่างเคร่งครัด โดยยืนหยัด ยึดถือความถูกต้อง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

”

เป้าหมายของฝ่ายการเงินคือรักษาเสถียรภาพทางการเงินให้องค์กร เราพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับทุกคน ทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นภารกิจหลักหรือภารกิจรองอย่างดีที่สุด

บางคนมองว่าการเงินเป็นงานง่าย ไม่มีอะไรมากไม่รับก็จ่ายหรือรวบรวมเอกสารหลักฐานก็จบแล้ว แต่แท้จริงแล้ว การเงินเปรียบเสมือนฟันเฟืองที่สำคัญขององค์กรไม่น้อยกว่างานด้านอื่น การทำงานจึงต้องมีกระบวนการที่เป็นขั้นตอน มีหลักเกณฑ์ มีระเบียบต่างๆ มารองรับและไม่ได้ง่ายอย่างที่บางคนคิด งานที่เห็นว่าร่าเริงเป็นเพราะเรามองปัญหาให้เป็นโจทย์ที่ท้าทาย และพยายามค้นหาคำตอบ แบ่งเวลาและเรียงลำดับงานที่ดีตามลำดับความสำคัญของงาน

สภาคณพิการฯ สำคัญอย่างไรกับแวดวงคนพิการ

องค์กรนี้มีประโยชน์กับคนพิการมาก นโยบายต่างๆ ที่พยายามผลักดันให้เป็นรูปธรรมนั้น ล้วนเป็นประโยชน์ทั้งสิ้น โดยเฉพาะหากอยู่บนพื้นฐานหลักสิทธิมนุษยชนเพื่อแก้ปัญหาเรื่องปากท้อง อาชีพ ที่ทำกินที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่เขาสมควรได้รับ

สิ่งที่เราคาดหวังและอยู่ระหว่างการดำเนินการคือการพัฒนาโปรแกรมการเงินให้แล้วเสร็จ เพื่อให้ระบบการเงินของสภาคณพิการฯ มีประสิทธิภาพและเสถียรภาพมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็ระบบเบิก - จ่าย และระบบการจัดการสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมการประชุมของเครือข่ายคนพิการทั่วประเทศให้มีความแม่นยำ ถูกต้อง โปร่งใส ไม่มีใครรู้หรือกว่าอีก 10 ปีข้างหน้าสภาคณพิการฯ จะไปทิศทางไหน แต่ถ้าทุกคน ทุกฝ่ายร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งดีมีประโยชน์ ก็จะเป็นพลังให้กับองค์กรและพี่น้องสภาคณพิการฯ ต้องดีแน่นอน

08

ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการเงิน

 เบญจมาศ พัฒนโชติ

หน้าที่ของผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการเงิน

เบญจมาศ : ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการเงินมีหน้าที่สนับสนุนการทำงานของฝ่ายการเงิน ตั้งแต่เบิก ทำบันทึกขอเบิกและตรวจสอบว่าข้อมูลตัวเลขนั้นถูกต้องหรือไม่ หลังจากนั้นจึงให้หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบและส่งให้ผู้มีอำนาจลงนาม 3 ท่าน การลงนาม 3 ท่านเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เช่น ลายเซ็นไม่ผ่านหรือเช็คค้าง เป็นต้น

ตั้งแต่เริ่มทำงาน พี่เมาส์ (หัวหน้าฝ่ายการเงิน) เป็นคนที่ไม่จับมือสอน เขาจะพูดว่าอยากได้อะไรและเรามีหน้าที่คิดว่าต้องทำอะไร การทำงานจึงค่อนข้างมีอิสระทางความคิด ไม่ปิดกั้นว่าต้องทำแบบไหน เรามีหน้าที่ทำให้งานมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการทำงานยังเป็นระบบ Manual ซึ่งต้องเช็คทุกอย่างด้วยแรงงานคน จึงใช้เวลามากและอาศัยความละเอียดสูงในการทำให้งานบัญชีทุกส่วนมียอดตรงกันพอดี เช่น การทำเงินเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดหรือใบสลิปเงินเดือนในแต่ละเดือน เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่ผิดพลาดไม่ได้ นอกจากนี้หากมีประชุมเราก็ต้องช่วยซัพพอร์ต ทั้งไปซื้อน้ำ เตรียมขนม ทิ้งขยะ และจัดการเรื่องค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมถึงค่าเดินทางของผู้ร่วมประชุมด้วย

การทำงานที่สภาคคนพิการฯ เป็นอย่างไร

งานที่นี่มีทั้งสนุกและเครียด ส่วนตัวเราไม่ชอบความเครียด หากทำงานเหนื่อยมากๆ ก็จะหยุดพักสัก 10 นาทีก่อนแล้วค่อยทำงานต่อ ช่วงที่เครียดที่สุดคือช่วงเขียนงบคืนกองทุนคนพิการ ช่วงนั้นจะบอกคนอื่นว่าอย่าเพิ่งเข้ามายุ่งนะ อย่าเพิ่งเอางานอะไรเข้ามาแทรกนะเราต้องรีบ (หัวเราะ) เพราะหากงบสิ้นปีไม่เสร็จตามเวลางานอื่นก็จะเดินต่อไปไม่ได้

ตอนที่เริ่มทำงานก็แอบตกใจเมื่อเห็นคนพิการจำนวนมากในงานประชุม อาจมากถึง 400-500 คนพร้อมกัน แต่เราไม่ได้มองว่าคนพิการแตกต่าง เขาก็คนปกติที่อาจจะช่วยเหลือตัวเองได้บางอย่างและต้องการความช่วยเหลือบางอย่าง ปัญหาที่เจอคือเราสื่อสารกับคนหูหนวกไม่ได้ จึงพยายามเรียนรู้จากล่ามภาษามือ การมีเพื่อนร่วมงานหูหนวกยิ่งช่วยให้ล่ามภาษามือได้เยอะขึ้น

ตั้งแต่เริ่มทำงานช่วงปี 2556 ก็มีเรื่องให้จำฝังใจ แม้ไม่ใช่คนที่ได้รับผลกระทบโดยตรง แต่ก็เกี่ยวกับการเงินและต้องตามแก้ปัญหา เวลามองย้อนกลับไปก็รู้สึกดีที่ตัวเองเข้มแข็ง ทำให้รู้ว่าการทำงานต้องไม่เอาถูกใจ แต่ต้องซื่อสัตย์ คิดเสมอว่าเงินเหล่านี้เป็นเงินของคนพิการที่ต้องใช้อย่างประหยัดและจำเป็น ฝ่ายการเงินจึงพยายามพัฒนาโปรแกรมคิดคำนวณที่สามารถต่อยอดเป็นเว็บไซต์เพื่อแสดงสถานะการเงินของสภาคคนพิการฯ ทั้ง 77 จังหวัด แม้อาจต้องใช้งบประมาณเยอะ แต่ถ้าระบบหลังบ้านดีทุกอย่างจะดีตามไปด้วย

บางครั้งคนบอกว่าฝ่ายการเงินเรื่องมาก ยุ่งยากหรือขั้นตอนเยอะ ขั้นตอนเหล่านี้เกิดขึ้นเพื่อตรวจสอบการเบิกและการใช้เงิน ทำให้องค์กรไม่เกิดข้อผิดพลาดด้านการเงิน โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายส่วนภูมิภาคที่ต้องมีข้อตกลงชัดเจน เช่น ระยะเวลาการส่งเอกสารและงบประมาณ

นอกจากเก็บรวบรวมแล้ว เรายังพยายามฝึกให้ฝ่ายภูมิภาคมีระเบียบวินัยและความละเอียด เช่น สีของหมึกปากกาที่ใช้เซ็นชื่อ ใบกำกับภาษีที่ถูกต้องและการส่งเอกสารที่ครบถ้วน เป็นต้น

อุปสรรคในการทำงาน

การมีเจ้าหน้าที่การเงินเพียง 2 คน เป็นอุปสรรคมากเพราะงานที่ต้องจัดการมีเยอะ การมีระบบหลังบ้านในรูปแบบของซอฟต์แวร์ภายในและพัฒนาเป็นเว็บไซต์จะทำให้ฝ่ายบริหารและสภาคคนพิการแต่ละจังหวัดสามารถเข้ามาดูสถานะการเงินแบบ Real-time และย้อนหลังได้ ทำให้งานในสำนักงานเบาลงและช่วยลดข้อผิดพลาด หากมีเจ้าหน้าที่ใหม่ก็สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องอีกด้วย

ความมุ่งมั่นและสิ่งที่ยากให้เกิดขึ้น

เราไม่อยากทำงานพลาด แม้บางคนจะมองว่างานบัญชีง่าย แต่จริงๆ แล้วไม่ง่ายเลย ต้องอาศัยความตั้งใจและละเอียดรอบคอบ การทำงานที่นี้สอนให้เราไม่ตัดสินคนอย่างเมื่อก่อนตอนจัดงานสมัชชาคนพิการที่ต่างจังหวัด เราไม่เข้าใจว่าทำไมคนพิการเบิกค่ารถตั้ง 800 บาท ทั้งที่บ้านห่างไปไม่กี่กิโลเมตร พอได้คุยถึงรู้ว่าเขาต้องเหมารถเพราะไม่มีรถสาธารณะ

ในอนาคตเราอยากให้สภาคคนพิการฯ มีตึกเป็นของตัวเอง มีตำแหน่งบุคลากรที่ชัดเจนโดยแบ่งเป็นฝ่ายในการทำงาน และสิ่งที่ยากได้ที่สุดก็คือการมีระบบหลังบ้านที่ดี ที่จะช่วยให้การทำงานของทุกคนง่ายขึ้น

09

เจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมาย สิทธิมนุษยชน

 สุนทร สุขชา

“

ในฐานะของฝ่ายกฎหมาย
เราต้องพิทักษ์สิทธิคนพิการที่ถูก
กระทำหรือไม่ได้รับความเป็นธรรม
ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเลือกปฏิบัติ
การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก
และสภาพแวดล้อม

”

ทำงานที่สภาคนพิการฯ ได้อย่างไร

สุนทร: ตั้งแต่สมัยเรียนผมให้ความสำคัญเรื่องงานคนพิการมาโดยตลอด เช่น เป็นประธานชมรมเยาวชนคนตาบอดไทย เพื่อต่อสู้กรณีคนพิการถูกเลือกปฏิบัติด้านการจ้างงาน

หลังจากจบปริญญาตรีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับโอกาสจากสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยให้เข้ามาทำงานที่สภาคนพิการฯ ตั้งแต่ปี 2558 ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมายและสิทธิมนุษยชน มีบทบาทในการรับผิดชอบกฎหมายภายใน ไม่ว่าจะเป็นข้อบังคับและระเบียบต่างๆ รวมทั้งนิติกรรมและสัญญาของสภาคนพิการฯ ด้วย

ลักษณะงานอีกส่วนคือรับผิดชอบนโยบายและกฎหมายด้านคนพิการ ไม่ว่าจะเป็น พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมถึงอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ.ดังกล่าว โดยเสนอให้เกิดกระบวนการศึกษาและแก้ไขเพิ่มเติม เช่น ระเบียบการกู้ยืมเงิน ระเบียบการอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการประกอบอาชีพ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยอ้อมกับคนพิการ เช่น ร่าง พ.ร.บ.ที่สภาคนพิการร่วมกับภาค

ประชาสังคมในการขับเคลื่อน อย่าง พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมหรือ พ.ร.บ.ขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

ในฐานะของฝ่ายกฎหมายเราต้องพิทักษ์สิทธิคนพิการที่ถูกกระทำหรือไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเลือกปฏิบัติ การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม เช่น การเข้าถึงการทำธุรกรรมทางการเงินที่มีการใช้ตู้ ATM ระบบสัมผัส ซึ่งทำให้คนตาบอดไม่สามารถเข้าถึงได้ สภาคนพิการฯ ได้ส่งเรื่องไปยังคณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ เพื่อขอความกรุณาให้จัดประชุมหารือและสร้างความเข้าใจเรื่องการเข้าถึงของคนพิการ

ความภาคภูมิใจจากการทำงาน

ผมภูมิใจที่ได้มีโอกาสทำงานตรงกับสาขาที่เรียนได้รับใช้และต่อสู้เพื่อคนพิการ ที่ผ่านมามีคนพิการทำงานด้านกฎหมายน้อย จึงทำให้ขาดนักกฎหมายที่จะเป็นฟันเฟืองในการขับเคลื่อนงานด้านคนพิการและทำสิทธิให้เป็นจริง

ขอเน้นย้ำว่าการเลือกปฏิบัตินั้นอยู่ใกล้ตัวพวกเรา คนพิการมีโอกาสถูกเลือกปฏิบัติหลากหลายรูปแบบและมีความซับซ้อน โดยเฉพาะคนพิการไม่ประจักษ์ เช่น คนพิการทางสติปัญญาหรือบุคคลออทิสติกที่มักถูกเลือกปฏิบัติในการเข้าถึงสิทธิด้านการศึกษา เป็นต้น

เนื่องจากสภาคนพิการฯ เป็นองค์กรร่วมเชิงนโยบายและกฎหมายขององค์กรคนพิการแต่ละประเภท ผมจึงหวังว่าสภาคนพิการฯ จะขับเคลื่อนประเด็นภาพรวมมากขึ้น และคนที่เข้ามาทำงานในอนาคตจะมีความเข้าใจทั้งประเด็นกฎหมายและนโยบายด้านคนพิการกระแสหลัก นอกจากนี้ผมหวังว่าจะพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ มีโอกาสเรียนรู้อะไรใหม่ๆ เช่น การสอบตัวทนาย ซึ่งจะทำให้ผมสามารถทำงานคนพิการได้ในทุกมิติ รวมถึงดำเนินคดีความและฟ้องร้องด้วย

10

เจ้าหน้าที่ฝ่ายสื่อสาร สาธารณะ

 คุณภัทร ศรีเวียงรวีช

จากเรียนท่องเที่ยว สู่เจ้าหน้าที่สื่อสารสาธารณะ

คุณภัทร: ผมเพิ่งเข้ามาทำงานที่สภาคนพิการฯ ได้ไม่นาน หลังจากเห็นประกาศสมัครงานตำแหน่งเจ้าหน้าที่สื่อสารสาธารณะ หรือ Multimedia Content Creator เลยลองสมัครดู ปรากฏว่าผมได้งานนี้ ผมก็ยังคงงงว่าได้งานได้อย่างไร

เนื่องจากผมไม่ได้จบสายนิเทศศาสตร์หรือสื่อสารมวลชน แต่จบท่องเที่ยวซึ่งมีความชำนาญเรื่องภาษาและการสนทนา ก่อนมาทำงานที่นี้ผมแทบไม่มีความรู้เกี่ยวกับคนพิการเลย แต่พอได้ทำงานร่วมกันก็ทำให้ผมรู้จักคนพิการมากขึ้น เหมือนได้รู้จักโลกใหม่อีกใบที่มีเรื่องราวเต็มไปหมด ด้วยความใหม่ของผมทำให้มีหลายเรื่องที่ยังไม่รู้และยังต้องขอความรู้จากหลายฝ่ายเพื่อให้การทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์องค์กรเป็นไปได้อย่างราบรื่น หน้าที่ของผมตอนนี้ครอบคลุมการทำคอนเทนต์ในรูปแบบต่างๆ เช่น ถ่ายภาพ ถ่ายวิดีโอ ทำอินโฟกราฟิก และเป็นแอดมินประจำของเพจสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย หรือ Disabilities Thailand - DTH นอกจากนี้ยังต้องประสานงานบ้างเป็นบางครั้ง

“

พอมีโอกาสได้ทำงานด้วยกัน ก็เห็นว่ายังมีอีกหลายเรื่องที่คนพิการเข้าไม่ถึง บางเรื่องก็ขั้นตอนเยอะ จนการดำเนินงานล่าช้า ผมจึงอยากทำให้งานต่างๆ รวดเร็วยิ่งขึ้น และเชื่อมโยงระบบข้อมูลให้สามารถสืบค้นได้ง่าย

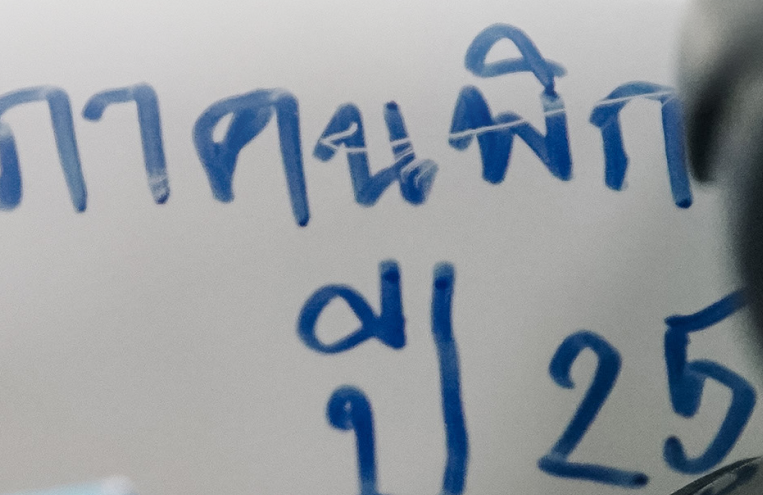
”

ความประทับใจ

ช่วงระยะเวลาสั้นๆ ที่ผ่านมาทำให้เห็นว่าเพื่อนร่วมงานและคนพิการที่เราเจอนั้นเป็นกันเองมาก เขาพร้อมช่วยเหลือเราตลอด การทำงานทำให้รู้ว่าคนพิการไม่ได้ต้องการความสงสาร แต่อย่างไรก็ดี ผมยังทำตัวไม่ค่อยถูกเวลาพูดคุยกับคนพิการเพราะไม่รู้จะใช้คำพูดอะไรได้บ้าง หรือบางทีก็อยากช่วยเหลือแต่กลัวถูกปฏิเสธกลับมา

การทำงานที่นี้เป็นโอกาสให้ผมได้ทำอะไรใหม่ๆ โดยเฉพาะความท้าทายที่ต้องก้าวข้าม ทั้งเรื่องความคิดสร้างสรรค์และการจัดทำเนื้อหาอินโฟกราฟิกหรือข้อมูลด้านกฎหมายที่อ่านยากๆ ให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย

เมื่อก่อนนี้ผมคิดว่าคนพิการได้รับความช่วยเหลืออย่างเต็มที่แล้ว แต่พอมีโอกาสได้ทำงานด้วยกันก็เห็นว่ายังมีอีกหลายเรื่องที่คนพิการเข้าไม่ถึง บางเรื่องก็ขั้นตอนเยอะ จนการดำเนินงานล่าช้า ผมจึงอยากทำให้งานต่างๆ รวดเร็วยิ่งขึ้นและเชื่อมโยงระบบข้อมูลให้สามารถสืบค้นได้ง่าย หากมีคนพิการต้องการข้อมูลจากสภาคนพิการ ก็สามารถประสานส่งต่อข้อมูลจากกรมส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้โดยง่าย

11

แม่บ้าน

 โสภา ไขว้พันธุ์

“

ตำแหน่งแม่บ้านไม่ใช่งานที่ยากนัก แต่ต้องมีความละเอียดรอบคอบ ต้องนึกเสมอว่าเราปิดน้ำ ปิดไฟครบหรือยัง คนที่ทำงานอยู่จะปลอดภัยหรือเปล่า เราปิดประตูสติกหรือไม่... ป่าต้องมีสติและรับผิดชอบหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด

”

หน้าที่ของแม่บ้านสภาคณพิการฯ

โสภา: ตลอดสิบกว่าปีที่ทำงานสภาคณพิการฯ หน้าที่ของป่าคือทำความสะอาดห้อง จัดหนังสือ ต้อนรับดูแลแขกและเตรียมของทานเล่น ก่อนหน้านี้อป่าเคยเป็นแม่บ้านที่อื่นกระทั่งได้มาทำที่นี่และอยู่ยาวเลยแม้จะหมดสัญญา

ป่าเข้างานประมาณ 7 โมง เลิกงานบ่าย 4 บางครั้งก็บ่าย 5 หน้าที่หลักก็คือการดูแลความสะอาดทุกอย่าง ดูแลความเรียบร้อยเวลาจัดประชุม ใครขาดตกบกพร่องอะไรป่าก็จะเป็นคนหาให้ รวมถึงเรื่องน้ำ ไฟ ในสำนักงาน ป่าจะได้กลับบ้านก็ต่อเมื่อคนอื่นเลิกงานกันหมด

อีกหน้าที่หนึ่งก็คือการคอยรับพัสดุต่างๆ บางครั้งหากมีเอกสารสำคัญ แม้อป่าไม่ได้อยู่ออฟฟิศแต่ก็มารับให้ เพราะบ้านอยู่ละแวกนี้ การทำงานที่ผ่านมามีทำให้รู้ว่าตำแหน่งแม่บ้านไม่ใช่งานที่ยากนัก แต่ต้องมีความละเอียดรอบคอบ ต้องนึกเสมอว่าเราปิดน้ำ ปิดไฟครบหรือยัง คนที่ทำงานอยู่จะปลอดภัยหรือเปล่า เราปิดประตูสติกหรือไม่เพราะหากเราปิดไม่ดี ของก็อาจจะหายได้ ฉะนั้นป่าต้องมีสติและรับผิดชอบหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด

ความสุขในการทำงาน

ป่ามีความสุขในการทำงานที่นี่เพราะได้เจอคนหลากหลาย แม้ว่าบางทีจะเจอคนที่ถือตัวบ้าง แต่คนพิการหลายคนทำงานด้วยก็อึดอัดใจดีมาก เขาไม่ถือตัวว่าใครเป็นอย่างไร เช่น เป็นผู้บริหารหรือเป็นแม่บ้าน บรรยากาศการทำงานที่สภาคณพิการฯ ค่อนข้างเป็นกันเองเพราะคนไม่มานั่งแบ่งว่า ป่าเป็นแม่บ้านหรือเปล่า เวลากินข้าวเราก็นั่งกินด้วยกัน แถมป่ายังสัมผัสได้ว่าพวกเขาเป็นห่วง เช่น บางครั้งเขาก็บอกให้ป่าเดินระวังๆ ไม่ต้องรีบ ไม่ต้องวิ่งเดี่ยวจะล้ม อาจารย์มณฑิธร บุญตัน และอาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ก็ดีกับป่าเสมอ ป่าเลยคิดว่าแค่คนที่เป็นกันเองกับป่า ป่าก็ประทับใจมากแล้ว

การทำงานที่ป่าได้เรียนรู้อะไรใหม่ๆ เยอะเหมือนกัน โดยเฉพาะเรื่องคนพิการที่เราไม่เคยมีความรู้มาก่อน ป่าไม่เคยรู้ว่า นำทางคนตาบอดจะต้องทำยังไง ตอนแรกๆ เราก็ช่วยไม่ถูก จับไม่เป็น คนตาบอดสอนป่าว่า เวลาเดินจะต้องให้เราจับบริเวณข้อศอกเพราะถ้าจับมือจะเดินไม่ถนัด เวลาขึ้นลงบันไดก็ต้องบอกเป็นขั้นๆ นอกจากนี้เรายังต้องบอกสภาพแวดล้อมให้คนตาบอดรับรู้ด้วย ก่อนหน้านี้ป่าอยากเรียนภาษามือด้วย แต่ก็ลำบากเพราะป่าอ่านหนังสือไม่ออก

หากใครผ่านมาที่สภาคณพิการฯ ก็จะได้เจอป่าเป็นคนแรก เจอกันแล้วก็อย่าลืมเข้ามาทักทาย พูดคุยกับป่าได้เสมอค่ะ

12

เจ้าหน้าที่ ส่งเอกสาร

 พุดรา สุขเกษม

หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเอกสาร

พุดรา : ลุงวิ่งรับส่งเอกสารให้สภาคณพิการฯ 10 ปีแล้ว เมื่อก่อนนี้ขับวินมอเตอร์ไซค์อยู่หน้าโรงพยาบาลราชวิถี น้องๆ เห็นก็เรียกมาช่วยงานกันมาจนถึงทุกวันนี้

ลุงทำงานตั้งแต่สมัยประธานสภาคณพิการคนแรก แกเป็นคนพิการที่นั่งเข็นต้อไม่ได้ ต้องยืนเข็นต้อ พอต้องเจอทุกวันก็เรียนรู้เรื่องคนพิการจากการสังเกตและการช่วยเพื่อนร่วมงาน เช่น เรียนรู้ว่าต้องให้คนพิการทางสายตา จับข้อศอกเวลาเดิน และไม่รู้สึกรู้ว่าการทำงานกับคนพิการนั้นแปลก ผมก็ทำงานของผม เขาก็ทำงานของเขา เรื่องไหนที่ช่วยกันได้ก็ช่วยกัน

บรรยากาศการทำงานที่สภาคณพิการฯ เป็นอย่างไร

ปัจจุบันโรคภัยอย่างโควิด -19 ทำให้การทำงานต้องระมัดระวังมากขึ้น คนอื่นทำงานที่บ้านได้แต่คนส่งเอกสารทำไม่ได้ จึงต้องระมัดระวังตัวให้มากที่สุด เพื่อไม่ให้นำเชื้อโรคไปติดเด็กและผู้สูงอายุที่บ้าน

คนที่นี่เขาเห็นลุงเป็นเพื่อนร่วมงานที่สนิทสนมทุกคนเป็นกันเอง เวลาเหนื่อยๆ แม่บ้านก็เอาน้ำมาให้ แม้จะเคยเห็นและช่วยคนพิการมาบ้าง ทั้งคนพิการทางสายตา คนที่นั่งวีลแชร์ แต่ไม่ได้สนิทและไม่เคยคิดว่าจะได้ทำงานร่วมกับคนพิการ พอได้ทำงานด้วยกันก็รู้สึกดีไปไหนก็ไปกัน เวลาได้ช่วยคนพิการรู้สึกมีความสุข ทำให้รู้ว่าถ้าจะช่วยคนพิการต้องช่วยให้ถูกวิธี ไปถึงจะดี จะลากคนตาบอดเลยก็ไม่ใช่ หรือจะไปดันหรือผลักวีลแชร์ของคนอื่นก็ไม่ใช่อะไร อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ ฉะนั้นต้องรู้จักถามว่าจะไปไหน ถ้าอยากช่วยต้องช่วยให้ถูกวิธีด้วย

“

คนพิการไม่ได้มีแค่เฉพาะในกรุงเทพฯ ในต่างจังหวัดมีคนพิการที่ลำบากเยอะ ไม่อยากให้ช่วยแบบประเดี๋ยวประด๋าว หน่วยงานราชการหรือแม้แต่ สภาคณพิการฯ เองต้องทำงานหนักกว่านี้ ยังมีภาระระบาดของโควิด-19 คนพิการยิ่งลำบาก นี่จึงเป็นโอกาสที่ดีในการหันกลับมามองปัญหาและร่วมกันดูแลคนพิการให้มากขึ้น

”

ความท้าทายในการทำงาน

ช่วงแรกๆ ตอนมีคนทำงานน้อย แต่ละคนก็เหนื่อยมาก ผมเองก็เพิ่งเริ่มต้น คนใหม่ๆ ที่เข้ามาไม่รู้จะไปธนาคารต้องคุยอย่างไร ผมก็คอยสอนจนทุกวันนี้ต้องกันหมดแล้ว หรือบางงานต้องใช้ความละเอียด เช่น ใช้คนเข็นต้อ 3 คน ลุงก็ช่วยตรวจสอบความถูกต้องหรือช่วยอธิบายเนื้อหาที่จะให้เขาเข็นต้อ

อนาคตของสภาคณพิการฯ ที่อยากเห็น

ลุงอยากเห็นความสามัคคีมากกว่านี้ ควรมีการประชุมอย่างน้อยอาทิตย์ละครั้งเพื่อสร้างความเข้าใจ อยากให้คนทำงานเคารพในการตัดสินใจของระดับบริหาร หากมีปัญหาก็รับหน้าหน้าคุยกันจะได้ช่วยกันแก้ได้ทันที่

นอกจากนี้ ลุงอยากเห็นสวัสดิการที่ดูแลคนพิการอย่างทั่วถึงมากขึ้น คนพิการไม่ได้มีแค่เฉพาะในกรุงเทพฯ ในต่างจังหวัดมีคนพิการที่ลำบากเยอะ ไม่อยากให้ช่วยแบบประเดี๋ยวประด๋าว หน่วยงานราชการหรือแม้แต่ สภาคณพิการฯ เองต้องทำงานหนักให้กว่านี้ ยังมีภาระระบาดของโควิด-19 คนพิการยิ่งลำบาก นี่จึงเป็นโอกาสที่ดีในการหันกลับมามองปัญหาและร่วมกันดูแลคนพิการให้มากขึ้น

สถิติคนพิการ ในประเทศไทย ปี 2563

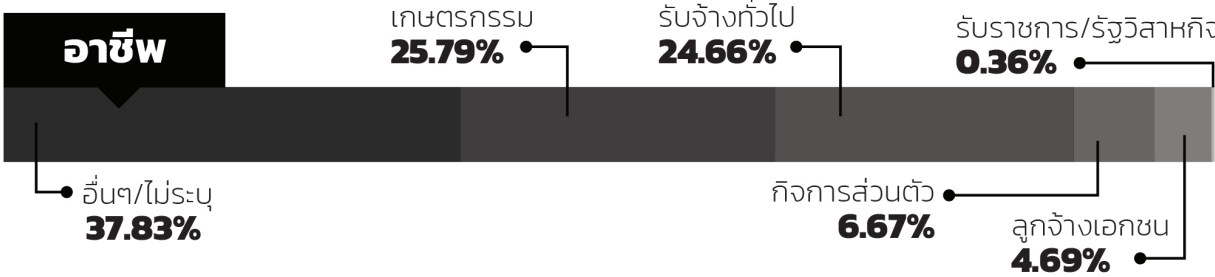
จำนวนที่ลงทะเบียน **2,027,500 คน**
หรือ **3.05 %** ของประชากรทั้งหมด

ชาย **1,058,405 คน** ← **52.20 %**   **47.80 %** → หญิง **969,095 คน**

ความพิการด้านต่างๆ		5	6
1	การเคลื่อนไหว	1,002,083 คน	ทางสติปัญญา 138,552 คน
2	การได้ยิน	382,615 คน	พิการมากกว่า 1 ประเภท 123,306 คน
3	การมองเห็น	191,965 คน	7 ออทิสติก 14,563 คน
4	ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	157,003 คน	8 ทางการเรียนรู้ 11,898 คน
			9 ข้อมูลรอการยืนยัน 5,515 คน

อายุ **60 ปีขึ้นไป 1,099,672 คน**   **15 - 59 ปี 845,706 คน**

การศึกษา	✘ ไม่ได้เรียน 71,184 คน	✔ ได้เรียน 1,512,461 คน
	<ul style="list-style-type: none"> อายุไม่ถึงเกณฑ์ 4,611 คน อายุถึงแต่ไม่ได้เรียน 44,569 คน ไม่ได้รับการศึกษา 22,004 คน 	<ul style="list-style-type: none"> ประถมศึกษา 1,234,601 คน มัธยมศึกษา 166,004 คน ปวช. /ปวส. /ปวท. 34,226 คน อุดมศึกษา จำนวน 20,429 คน การศึกษานอกระบบและอื่นๆ 18,803 คน ระดับปริญญาตรี 3,358 คน ระดับสูงกว่าปริญญาตรี 3,803 คน

ข้อมูลจาก: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์